

587.

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG”, br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PROGRAM MONITORINGA PROMETA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA ZA 2024. GODINU*

Programom monitoringa prometa sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj objekata i kontrolne liste prometa sredstava za zaštitu bilja na malo, odnosno veliko, odnosno uvoz, odnosno carinskim skladištima.

Monitoring podražava realizaciju **Nacionalnog plana za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja za period od 2021. do 2026. godine** („Službeni list CG", broj 115/21) i to realizaciju **Cilja 5.2 Unaprijeđeni uslovi za promet pesticida i realizaciju višegodišnjeg i godišnjeg Plana službenih kontrola.**

Cilj Programa je provjera uslova u objektima za promet sredstava za zaštitu bilja na malo i/ili veliko.

U Crnoj Gori registrovana su 44 uvoznika/veleprodajnih mjesta i 90 distributera za promet pesticida na malo.

Programom su određeni prioriteti u skladu sa rješenjem o registraciji, pokrivenosti tržišta, u skladu sa analizom rizika, a na osnovu dosadašnjih dokaza o utvrđenim nepravilnostima sa ciljem utvrđivanja stvarnog stanja u prometu pesticida u objektima registrovanim za promet sredstava za zaštitu bilja u pogledu kadra i opreme kroz primjenu kontrolnih lista datih u Prilogu koji je sastavni dio ovog Programa.

Svaka promjena uslova u objektima za promet u odnosu na uslove prilikom upisa u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (u daljem tekstu: Registar) treba da bude evidentirana i provjerena.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti radi njihovog otklanjanja i sprovođenje pravovremenih aktivnosti i mjera u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Programom su obuhvaćeni objekti iz kojih se sredstva za zaštitu bilja stavljaju u promet kako bi se kontrolisali propisani uslov, a u skladu sa aktivnostim predviđenim Nacionalnim planom za održivu upotrebu pesticida.

Pri izboru objekata za monitoring uzimaju se u obzir slijedeći faktori: broj objekata, zastupljenost na tržištu, obim prometa, kao i podaci o neusaglašenostima iz prethodnih perioda.

Opština	Broj objekata	
	Maloprodaja	Uvoz/Carinska skladišta/Veleprodaja
Bar	9	2
Berane	7	2
Bijelo Polje	8	4
Budva	4	0
Danilovgrad	5	1
Herceg Novi	2	1
Kolašin	2	0
Kotor	5	0
Mojkovac	1	0
Nikšić	8	5
Pljevlja	3	0

Podgorica	26	20
Tivat	1	2
Tuzi	3	3
Ulcinj	5	4
Cetinje	1	0
Ukupno	90	44

Odabir objekata se vrši sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa analizom rizika i na osnovu postojanja dosadašnjih dokaza o nepravilnostima, kako slijedi:

Sistem rangiranja	
Nivo rizika	Vrsta monitoringa
<p>Nizak nivo prioriteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ne postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -nizak nivo očekivanih nepravilnosti; - manja zastupljenost na tržištu. 	<p>Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.</p>
<p>Srednji nivo prioriteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -očekivana pojava nepravilnosti; - veća zastupljenost na tržištu; - narastajuća popularnost. 	<p>Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.</p>
<p>Visok nivo prioriteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skoriji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); - dokaz o opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu; - očekivana pojava ciljane nepravilnosti. 	<p>Ciljani za identifikovane probleme.</p>

Parametri koji su uzeti u obzir prilikom izrade programa su: broj korisnika; statistički podaci o potrošnji; zastupljenosti na uvozu; poljoprivredna proizvodnja; upotreba na nepoljoprivrednim površinama; broj objekata; statistika prometa pesticida; broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sredstava za zaštitu bilja.

Monitoring vrše fitosanitarni inspektori uz korišćenje kontrolnih lista i u skladu sa godišnjim Planom službenih kontrola.

Prilikom monitoringa fitosanitarni inspektor popunjava kontrolne liste koje su sastavni dio ovog programa i koje služe za dalje praćenje stanja u objektima i praćenje sprovođenja naloženih mjera.

Fitosanitarni inspektor kontrolnu listu dostavlja i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove -Odsjek za sredstva za zaštitu bilja.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj Program prenešene su odredbe vezane za skladištenje Čl. 6 i 13 Direktive Evropskog Parlamenta i Savjeta 2009/128/EC od 21. oktobra 2009 o uspostavljanju akcije Zajednice za dostizanje održive upotrebe pesticida

Broj: 04-313/24-3333/1

Podgorica, 16. aprila 2024. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Srdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me				
		1. OPŠTI DIO (distributer na veliko/uvoznik¹)				
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014)						
Tip kontrole:		Distributer:				
vizuelna ☐ dokumentaciona ☐		na veliko ☐		uvoz ☐		
Broj predmeta:		Naziv i adresa distributera:				
Datum:		Naziv i adresa objekta:				
Pregledu prisutna stranka ² (ime i prezime):						
2. STRUČNO LICE U OBJEKTU						
2.1 Ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje SZB;		Da ☐	Ne ☐			
2.2 Ima zaposleno lice sa završenim specijalističkim studijama, odnosno poljoprivrednim fakultetom (smjer zaštite bilja), specijalističkim studijama ili poljoprivrednim fakultetom (smjer biljne proizvodnje);		Da ☐	Ne ☐			
2.3 Ime i prezime lica iz tačke 2.1 i 2.2 (stručo lice u objektu):						
2.4 Podaci o stručnoj spremi stručnog lica u objektu:						
2.5 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?		Da ☐	Ne ☐			
2.6 Da li je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐			
2.7 Ako je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:						
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.7 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ³ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.						
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS						
3.1 Da li je distributer registrovan za obavljanje djelatnosti u CRPS ⁴ ?		Da ☐	Ne ☐			
3.2 Da li je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐			
3.3 Ako je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja upisati broj rješenja:						
*Ako je odgovor na pitanje 3.2 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 53 Zakona ⁵ novčanom kaznom od 500 eura kazniće se za prekršaj: pravno lice, ako: 2) se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja, a nije upisan u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (član 6 stav 1); Za prekršaj kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura. Za prekršaj kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura.						
Uslovi u pogledu prostora za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko						
4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE ZA OBJEKAT		Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)				
		DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova	Komentar
4.1 izgrađen od nezapaljivog, teško zapaljivog materijala, ne upija SZB, otporan na hemikalije, pucanje, vlagu, a zidovi, podovi i plafoni glatkih površina koje se lako čiste;						
4.2 izgrađen na mjestu koje nije podložno poplavama, nema mogućnost zagađivanja vode						

¹ Distributer: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik;² Odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica³ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.⁴ Centralni registar privrednih subjekata⁵ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014)

4.3 se ne nalazi u stambenim zgradama i objektima za životinje (za objekte na veliko)						
4.4 je osvijetljen i aklimatizovan (za procesa rada, smještaj, čuvanje SZB)						
4.5 ima odgovarajuće rafove i palete za razvrstavanje, a sredstava za zaštitu bilja na njima razvrstana po namjeni						
4.6 ima posebno ograđen dio za smještaj sredstava za zaštitu bilja koji se zaključava						
4.7 ima omogućen pristup vatrogasnim kolima u slučaju požara						
4.8 sa otvorima na vodovodnim, kanizacionim cijevima i električnim vodovima koji prolaze kroz zidove objekta, nepropusno zatvoreni;						
4.9 sa obezbijeđenom zaštitom od direktnog izlaganja sunčevim zracima, atmosferskom talogu i gasovima, pari, toploti i zamrzavanju;						
4.10 ima ventilaciju (prirodnu ili vještačku) u radnim prostorijama i mjestima za boravak, odnosno u životnoj sredini oko objekta ne bude veća od maksimalno dozvoljene						
4.11 ima obezbijeden prostor (prolaz i slobodan prostor) za nesmetan utovar, istovar, skladištenje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja						
4.12 ima sanitarni čvor						
4.13 ima odvojeni prostor za smještaj sredstava za zaštitu bilja ukoliko se u skladištu čuvaju i druge vrste proizvoda						
4.14 se nalazi odvojen prostor za lice koje je odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja;						
4.15 ima odvojenu prostoriju ili posebno ograđen prostor za smještaj zaliha sredstava za zaštitu bilja kojima je istekao rok upotrebe obilježen natpisom „SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA SA ISTEKLIM ROKOM UPOTREBE“						
4.16 se nalazi oprema za prvu pomoć						
4.17 se nalazi bure ili vreća gline, perlita ili pijeska za adsorpciju u slučaju prosipanja.						
Ukupan broj bodova:						
<p>*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.17 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru⁶ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:</p> <p>1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;</p> <p>Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.</p> <p>**Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni objekat po procjeni kritičan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 8 Zakona o inspekcijском nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora</p> <p>8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;</p>						

⁶ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.

Komentari i napomene	
Ime i prezime prisutne stranke⁷	Fitosanitarni inspektor

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
1.	neznatan	91 do 100
2.	nizak	81 do 90
3.	srednji	71 do 80
4.	visok	61 do 70
5.	kritičan	60 i manje

⁷ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

Kontrolna lista 2

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me				
	1. OPŠTI DIO (distributer na malo⁸)					
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014)						
Tip kontrole:		Distributer:				
vizuelna ☐		dokumentaciona ☐		na malo ☐		
Broj predmeta:		Naziv i adresa distributera:				
Datum:		Naziv i adresa objekta:				
Pregledu prisutna stranka ⁹ (ime i prezime):						
2. STRUČNO LICE U OBJEKTU						
2.1 Ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje SZB;		Da ☐	Ne ☐			
2.2 Ima zaposleno lice ima završene specijalističke studije, odnosno poljoprivrednim fakultetom (smjer zaštite bilja), specijalističkim studijima ili poljoprivrednim fakultetom (smjer biljne proizvodnje);		Da ☐	Ne ☐			
2.3 Ime i prezime stručnog lica u objektu:						
2.4 Podaci o stručnoj spremi stručnog lica u objektu:						
2.5 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?		Da ☐	Ne ☐			
2.6 Da li je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐			
2.7 Ako je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:						
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.7 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ¹⁰ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:						
1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;						
Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.						
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS						
3.1 Da li je distributer registrovan za obavljanje djelatnosti u CRPS ¹¹ ?		Da ☐	Ne ☐			
3.2 Da li je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐			
3.3 Ako je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja upisati broj rješenja:						
*Ako je odgovor na pitanje 3.2 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 53 Zakona ¹² novčanom kaznom od 500 eura kazniće se za prekršaj:						
pravno lice, ako: 2) se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja, a nije upisan u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (član 6 stav 1);						
Za prekršaj kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura.						
Za prekršaj kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura.						
Uslovi u pogledu prostora za promet sredstava za zaštitu bilja na malo						
4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE ZA OBJEKAT		Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)				
		DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova	Komentar
4.1 izgrađen od nezapaljivog, teško zapaljivog materijala, ne upija SZB, otporan na hemikalije, pucanje, vlagu, a zidovi, podovi i plafoni glatkih površina koje se lako čiste;						
4.2 izgrađen na mjestu koje nije podložno poplavama, nema mogućnost zagađivanja vode						
4.3 sa prostorijom za prodaju sredstava za zaštitu bilja krajnjim korisnicima;						
4.4 je osvijetljen i aklimatizovan (za procesa rada, smještaj, čuvanje SZB)						

⁸ Distributer: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik;

⁹ Odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

¹⁰ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.

¹¹ Centralni registar privrednih subjekata

¹² Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014)

4.5 ima omogućen pristup vatrogasnim kolima u slučaju požara					
4.6 sa otvorima na vodovodnim, kanalizacionim cijevima i električnim vodovima koji prolaze kroz zidove objekta, nepropusno zatvoreni;					
4.7 sa obezbijeđenom zaštitom od direktnog izlaganja sunčevim zracima, atmosferskom talogu i gasovima, pari, toploti i zamrzavanju;					
4.8 ima ventilaciju (prirodnu ili vještačku) u radnim prostorijama i mjestima za boravak, odnosno u životnoj sredini oko objekta ne bude veća od maksimalno dozvoljene					
4.9 ima sanitarni čvor					
4.10 koji ima zastakljene vitrine sa vještačkom ventilacijom za smještaj sredstava za zaštitu bilja, koja se zaključava u skladu sa sigurnosnom listom i u kojima se sredstva za zaštitu bilja drže prema namjeni;					
4.11 sa posebnom prostorijom za lice koje je odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja (radni sto, stolica, kompjuter, lupa, osvetljenje i sl.);					
4.12 koji ima prostoriju ili posebno ograđen prostor za smještaj sredstava za zaštitu bilja koja su neutrošena, kojima je istekao rok upotrebe i koji je obilježen natpisom "SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA KOJA SU POVUČENA IZ PROMETA" sa evidencijom					
Ukupan broj bodova:					
<p>*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.12 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru¹³ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:</p> <p>1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;</p> <p>Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.</p> <p>**Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni objekat po procjeni kritičan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 8 Zakona o inspekcijском nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora</p> <p>8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;</p>					
Komentari i napomene					
Ime i prezime prisutne stranke¹⁴			Fitosanitarni inspektor		

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
6.	neznan	91 do 100
7.	nizak	81 do 90
8.	srednji	71 do 80
9.	visok	61 do 70
10.	kritičan	60 i manje

¹³ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.

¹⁴ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica